

[Aksel Larsen.]

priser, end vi hidtil har haft? Jeg er bange for det, og jeg beder ministeren supplere de oplysninger, han hidtil har givet, med oplysninger om, hvordan prisen vil blive på hvede af den nye høst, såvidt det kan beregnes, og hvilke følger det vil få for prisen på det, man skal forbruge, nemlig hvedemelet og franskrødet?

Der er iøvrigt også andre oplysninger, jeg kunne ønske at få for fuldtud at kunne bedømme lovforslaget. I § 3, stk. 2, i slutningen står der, at for vårhvede er en handlende eller møller berettiget til at betale en højere pris end foran nævnt. Jeg har søgt oplysning i bemærkningerne om, hvad det er for en højere pris, og har kun fundet en enkelt sætning om, at man har imødekommet et overfor landbrugsministeren fremsat ønske om, at det skal tilledes at betale en overpris for vårhvede. Hvem er det, der har fremsat dette ønske? Hvorfor skal det være en hemmelighed? Og hvad forstås der ved en overpris? 25 øre, 50 øre, 1 kr., 5 kr. eller 10 kr.? Jeg ved det ikke. Det kan godt være, at andre, der er mere sagkyndige i disse spørgsmål, ved det, men derfor har jeg alligevel lov til at få det at vide, og jeg beder ministeren give oplysning om, hvad man skal læse ud af disse sætninger om en højere pris for vårhvede.

Man har motiveret denne overpris på hvede med, at den er nødvendig for, at man kan få landmændene til at dyrke den fornødne hvede. Det er jo en lignende motivering, vi har hørt før, når det drejede sig om brødkorn og ikke mindst om hvede. Jeg tror ikke, at jeg kan godkende den. Jeg ved naturligvis ikke, hvorledes det går andre steder her i huset eller udenfor huset, eventueltovre i Tivoli eller andetsteds, med forhandlingerne om landarbejderkonflikten, men jeg ved i hvert fald, at rigsdagen er begyndt at beskæftige sig med den truende landarbejderkonflikt på foranledning af et lovforslag fra regeringen, som jo — det må man erkende — gik ud på, at landarbejderne skulle tvinges til at arbejde på vilkår, som de i virkeligheden ved deres egen afstemning selv havde forkastet. Efter det, der er kommet frem, har regeringen under de foreløbige forhandlinger om dette lovforslag i de forhandlingstilladte kredse været inde på tanken om forringelser af det mæglingforslag, det drejer sig om, og man synes ikke dér at være nogen som helst principiel, praktisk eller moralsk betænkelighed ved at sige: hvis landbrugernes marker skal passes af landarbejderne, skal

staten nok gribe ind og sørge for, at landarbejderne tvinges til at gøre det, uanset om de selv godkender vilkårene. Sådan optræder man overfor landarbejderne, og sådan optræder man i det hele taget overfor arbejderne, når regering og rigsdag beskæftiger sig med arbejdernes lønnings- og arbejdsforhold. Det har vi set gang på gang. Når det derimod drejer sig om landbrugets arbejdsgivere, i dette tilfælde dem, der skal eller burde dyrke hvede, optræder man helt anderledes. Så siger man: vi vil så gerne betale for at få jer lokket til med det gode at opfylde jeres samfundspligt og levere hvede. Jeg synes, denne forskelsbehandling er urimelig, og derfor er jeg ikke tilhænger af den overpris, man vil betale, men mener, som jeg har givet udtryk for ved behandlingen af de kornlove, vi tidligere har haft, at man godt kunne tænke på at indføre en dyrkningspligt. Det er vel forøvrigt sådan, at hvedemarkerne er tilsået, så for at få dem tilsået i år var det i hvert fald ikke nødvendigt med denne endda forøgede overpris.

Vi har altså vore betænkeligheder ved lovforslagets udformning. Vi er klar over, at befolkningens forsyning med brødkorn og produkter af brødkorn skal sikres, men på den anden side synes vi, det er farligt, at staten her som desværre på så mange områder ligefrem er med til at drive priserne i vejret, og vi er aldeles ikke sikre på, at den pris, man her vil betale for hvede, ikke er urimelig høj. Måske kan vore anskuelser forandre sig, hvis vi får tilfredsstillende oplysninger på de punkter, på hvilke vi synes yderligere oplysninger om lovforslaget og det, der ligger bag ved det, er nødvendige, men i så henseende må vi jo afvente, hvad ministeren har at sige.

Johannes Jensen: Da min gruppes ordfører i denne sag ikke er tilstede, skal jeg nøjes med at kundgøre, at vi ikke finder noget sagligt grundlag for fortsættelse af en lovgivning af denne art.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg takker de fire første ordførere for deres anbefaling af det foreliggende lovforslag, og jeg vil gerne sige til den sidste ordfører, som udtalte på sit partis vegne, at man ikke kunne se, at der var noget sagligt grundlag for en sådan lovs gennemførelse, at jeg synes, det er en overordentlig letsindig betragtning. Vi ved sikkert allesammen, at man ikke kan skaffe hvede, uden at man enten henter den fra den danske jord eller køber den mod dollars, og vi ved, at hvedeafgrøden er en af de